

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 53.086/1
van 16 april 2013

avis 53.086/1
du 16 avril 2013

over

sur

een voorontwerp van wet
'houdende invoeging van
titel 1 'Algemene definities' in
boek I 'Definities' van het
Wetboek van economisch
recht'

un avant-projet de loi 'portant
insertion du titre 1er
'Définitions générales' dans le
livre I 'Définitions' du Code de
droit économique'

Op 20 maart 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Economie en Consumenten verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'houdende invoeging van titel 1 'Algemene definities' in boek I 'Definities' van het Wetboek van economisch recht'.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 9 april 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, voorzitter, Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS, staatsraad, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Paul DEPUYDT, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 16 april 2013.

*

Le 20 mars 2013, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de l'Économie et des Consommateurs à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi 'portant insertion du titre 1er 'Définitions générales' dans le livre I 'Définitions' du Code de droit économique'.

L'avant-projet a été examiné par la première chambre le 9 avril 2013. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, président, Jo BAERT, président de chambre, Jan SMETS, conseiller d'État, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Paul DEPUYDT, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Marnix VAN DAMME, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 16 avril 2013.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN WET

1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt ertoe in boek I van het Wetboek van economisch recht een titel 1, “Algemene definities”, die vooralsnog enkel bestaat uit een artikel I.1, in te voegen. Titel 2 van boek I van hetzelfde wetboek bestaat uit definities die eigen zijn aan de andere boeken van het wetboek en vormt het voorwerp van bepalingen van diverse andere ontwerpen van wet waarmee geleidelijk invulling wordt gegeven aan de betrokken titel.

ALGEMENE OPMERKINGEN

2. De in het ontworpen artikel I.1 opgenomen definities zijn van toepassing “[b]ehoudens andersluidende bepaling in titel 2”. De Raad van State, afdeling Wetgeving, heeft geen kennis van alle definities die zijn vervat in de laatstgenoemde titel. Enkel een beperkt aantal ervan waren opgenomen in afzonderlijke ontwerpen van wet die eerder om advies werden voorgelegd. De betrokken titel 2 dient evenwel nog te worden vervolledigd met andere definities die eigen zijn aan boeken van het Wetboek van economisch recht die nog aan de Raad van State zullen worden voorgelegd en waarvan deze laatste derhalve niet op de hoogte is. Zoals in eerdere adviezen al is opgemerkt, bevordert dergelijke werkwijze niet het onderzoek van het voorliggende ontwerp en van het wetboek als geheel.

3. In de memorie van toelichting bij het ontwerp van wet wordt verduidelijkt dat het merendeel van de definities die zijn opgenomen in het ontworpen artikel I.1 ontleend is aan de wet van 6 april 2010 ‘betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming’. De Raad van State, afdeling Wetgeving, verleent, behoudens in geval van wijziging van de juridische context, in de regel geen nieuw advies over bepalingen die reeds eerder werden onderzocht of die zijn gewijzigd ten gevolge van in eerdere adviezen gemaakte opmerkingen. Met betrekking tot die bepalingen wordt verwezen naar de desbetreffende adviezen. Enkel bepalingen die volledig nieuw zijn en, in de mate van het mogelijke, bepalingen die wijzigingen hebben ondergaan die niet het gevolg zijn van eerdere adviezen van de Raad van State, afdeling Wetgeving, moeten derhalve het voorwerp uitmaken van het te geven advies. Het verdient evenwel aanbeveling dat in de memorie van toelichting de vindplaats zou worden vermeld van de eerdere adviezen die de Raad van State, afdeling Wetgeving, heeft gegeven over in het ontwerp opgenomen bepalingen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

4. Hierover om verduidelijking verzocht door het met het onderzoek belaste lid van het auditoraat, deelde de gemachtigde met betrekking tot de definitie van het begrip “consument”, in het ontworpen artikel I.1, eerste lid, 2°, van het wetboek, het volgende mee:

“Het is inderdaad juist dat de definitie die is voorzien in artikel I.1.2°, van het voorontwerp van wet houdende invoeging van titel 1 ‘Algemene definities’ in boek I ‘Definities’ van het Wetboek van economisch recht de definitie van de

richtlijn 2011/83/EU¹ herneemt met de schrapping van de woorden ‘bij onder deze richtlijn vallende overeenkomsten’. Deze schrapping is doelbewust evenals het feit dat een algemene, uniforme definitie wordt gegeven die geldt voor het gehele Wetboek van economisch recht. Het is immers nodig om een kleine bijsturing te doen van de definitie zoals die thans in de wet marktpraktijken staat om volledig richtlijnconform te zijn.

In bijlage voeg ik een tabel toe die een overzicht geeft van de bestaande wetten die zullen worden hernomen in het Wetboek voor economisch recht, met aanduiding of die wetten al dan niet een definitie van consument bevatten. Zoals u kan zien, is er in bepaalde wetten een definitie in andere niet. Het voorzien van een unieke definitie, die in principe voor het volledige wetboek zal gelden, draagt bij [tot] een vereenvoudiging en meer doorzichtigheid voor de economische actoren. De nieuwe definitie sluit aan bij deze [welke] voorzien is in de richtlijn consumentenrechten en benadert heel dicht de reeds bestaande definities in Belgisch recht, waar als kernidee steeds terugkomt dat het gaat om de natuurlijke persoon die niet voor beroepsdoeleinden ageert”.

Ter wille van de duidelijkheid kan worden overwogen om de door de gemachtigde verstrekte uitleg in de memorie van toelichting te verwerken.

Artikel 4

5. Bij de redactie van artikel 4 van het ontwerp lijkt onvoldoende rekening te zijn gehouden met de veeleer beperkte draagwijdte van dat laatste. Er is, benevens de machtiging tot coördinatie in artikel 3,² in het ontwerp immers slechts één bepaling die wordt ingevoegd in het Wetboek van economisch recht, zijnde het ontworpen artikel I.1., dat bovendien enkel uit een aantal definities bestaat. Hiermee rekening houdend volstaat het om artikel 4 te redigeren als volgt:

“De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding van deze wet.”

*

¹ Bedoeld wordt richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 ‘betreffende consumentenrechten, tot wijziging van Richtlijn 93/13/EEG van de Raad en van Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 85/577/EEG en van Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad’.

² Die machtiging betreft enkel de coördinatie van het ontworpen artikel I.1 met latere wijzigingen.

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET DE LOI

1. L'avant-projet de loi soumis pour avis a pour objet d'insérer dans le livre 1er du Code de droit économique un titre 1er, « Définitions générales », se composant pour l'heure d'un seul article I.1. Le titre 2 du livre 1er du même code comprend des définitions propres aux autres livres du code et fait l'objet de dispositions d'autres projets de loi, complétant progressivement le titre concerné.

OBSERVATIONS GÉNÉRALES

2. Les définitions figurant à l'article I.1 en projet, s'appliquent « [s]auf disposition contraire prévue au titre 2 ». Le Conseil d'État, section de législation, n'a pas connaissance de toutes les définitions que renferme ce dernier titre. Seul un nombre limité de celles-ci figurait dans des projets de loi distincts soumis précédemment pour avis. Le titre 2 concerné doit toutefois encore être complété par d'autres définitions, propres à des livres du Code de droit économique, qui seront encore soumises au Conseil d'État et dont ce dernier n'a dès lors pas connaissance. Comme l'ont déjà relevé des avis antérieurs, pareil procédé ne facilite pas l'examen du présent projet et du code dans leur ensemble.

3. L'exposé des motifs du projet de loi précise que la plupart des définitions figurant dans l'article I.1 en projet sont empruntées à la loi du 6 avril 2010 'relative aux pratiques du marché et à la protection du consommateur'. Sauf en cas de modification du contexte juridique, le Conseil d'État, section de législation, ne donne en principe pas de nouvel avis sur des dispositions qui ont déjà été examinées précédemment ou qui ont été modifiées à la suite d'observations formulées dans des avis précédents. En ce qui concerne ces dispositions, on se reportera aux avis en question. Seules les dispositions qui sont tout à fait nouvelles ou qui, dans la mesure du possible, ont subi des modifications ne résultant pas d'avis antérieurs du Conseil d'État, section de législation, doivent dès lors faire l'objet du présent avis. Il est toutefois recommandé de mentionner dans l'exposé des motifs la référence des avis antérieurs donnés par le Conseil d'État sur des dispositions inscrites dans le projet.

EXAMEN DU TEXTE

Article 2

4. Invité par le membre de l'auditorat chargé de l'examen à fournir des éclaircissements, le délégué a communiqué ce qui suit en ce qui concerne la définition de la notion de « consommateur », dans l'article I.1, alinéa 1er, 2°, du code :

« Het is inderdaad juist dat de definitie die is voorzien in artikel I.1.2^o, van het voorontwerp van wet houdende invoeging van titel 1 'Algemene definities' in boek I 'Definities' van het Wetboek van economisch recht de definitie van de

richtlijn 2011/83/EU¹ herneemt met de schrapping van de woorden ‘bij onder deze richtlijn vallende overeenkomsten’. Deze schrapping is doelbewust evenals het feit dat een algemene, uniforme definitie wordt gegeven die geldt voor het gehele Wetboek van economisch recht. Het is immers nodig om een kleine bijsturing te doen van de definitie zoals die thans in de wet marktpraktijken staat om volledig richtlijnconform te zijn.

In bijlage voeg ik een tabel toe die een overzicht geeft van de bestaande wetten die zullen worden hernomen in het Wetboek voor economisch recht, met aanduiding of die wetten al dan niet een definitie van consument bevatten. Zoals u kan zien, is er in bepaalde wetten een definitie in andere niet. Het voorzien van een unieke definitie, die in principe voor het volledige wetboek zal gelden, draagt bij [tot] een vereenvoudiging en meer doorzichtigheid voor de economische actoren. De nieuwe definitie sluit aan bij deze [welke] voorzien is in de richtlijn consumentenrechten en benadert heel dicht de reeds bestaande definities in Belgisch recht, waar als kernidee steeds terugkomt dat het gaat om de natuurlijke persoon die niet voor beroepsdoeleinden ageert ».

Dans un souci de clarté, on peut envisager d'intégrer les explications fournies par le délégué dans l'exposé des motifs.

Article 4

5. La rédaction de l'article 4 du projet semble ne pas tenir suffisamment compte de la portée plutôt limitée de ce dernier. En effet, outre l'habilitation de coordination inscrite à l'article 3², le projet n'insère qu'une seule disposition dans le Code de droit économique, soit l'article I.1. en projet, qui ne comporte d'ailleurs que quelques définitions. Compte tenu de ce qui précède, il suffit de rédiger l'article 4 comme suit :

« Le Roi détermine l'entrée en vigueur de la présente loi ».

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

¹ Est ici visée la directive 2011/83/UE du Parlement européen et du Conseil du 25 octobre 2011 ‘relative aux droits des consommateurs, modifiant la directive 93/13/CEE du Conseil et la directive 1999/44/CE du Parlement européen et du Conseil et abrogeant la directive 85/577/CEE du Conseil et la directive 97/7/CE du Parlement européen et du Conseil’.

² Cette habilitation concerne uniquement la coordination de l'article I.1 en projet avec des modifications ultérieures.